

Kredīta ņemšana kādā citā ES valstī

Publicēts: 11.11.2020.

Patēriņa kredīts

Eiropas Savienībā daudz darba ieguldīts iekšējā vienotā tirgus izveidē, lai garantētu Eiropas iedzīvotājiem pieeju precēm un pakalpojumiem uz visizdevīgākajiem noteikumiem. Eiropas Savienībā pieņemot kopēju regulējumu patēriņa kredītam, ir uzsākta arī vienotā tirgus izveide pārrobežu kreditēšanas jomā.

Terminu pārrobežu kredīts izmanto, aprakstot situāciju, kad patērētājs noslēdz vienošanos par patēriņa kredīta saņemšanu kādā citā valstī.

Neskatoties uz vienoto valūtu, attiecībā uz patēriņa kredītiem katrā dalībvalstī joprojām pastāv sava likumdošana, jo Direktīva 87/102/EEK noteica tikai minimālās prasības, kas būtu jāvienādo visā Eiropā.

Šis atšķirības ietekmē daudzus kredītu elementus:

- visās Eiropas valstīs nav obligāts rakstiskas formas kredīta pieteikums;
- tikai dažās valstīs ir noteikta procentu pamatlīdzība;
- dažas dalībvalstis dod apdomāšanas periodu aizņēmējam (7–21 dienas);
- nav izstrādāti pārāk nopietni likumi attiecībā uz patērētāju aizsardzību parādu gadījumos.

Pilnīgas harmonizācijas trūkums Eiropas likumos skāris arī patēriņa kredītus, nav skaidrs, kurš likums piemērojams tiesāšanās gadījumā.

1980. gada 19. jūlijā parakstītā Romas vienošanās dod mums iespēju atbildēt uz dažiem no šiem jautājumiem.

Saskaņā ar Vienošanās 5. pantu, ja patērētājs saņēmis noteiktu uzaicinājumu (reklāmas, īpašu tirdzniecības pārstāvja vai ārzemju aizdevēja starpnieka piedāvājumu), uz kredīta vienošanos attiecināma patērētāja valsts likumdošana. Citiem vārdiem sakot, ja Apvienotajā Karalistē esat saņēmis spāņu aizdevēja piedāvājumu, līgumu ietekmēs Apvienotās Karalistes jurisdikcija.

No otras puses, ja ņemat aizdevumu kādas ES valstī, piemēroti tiks šīs valsts likumi.

Lai palīdzētu patērētājiem risināt finanšu strīdus Eiropas Komisija 2001. gadā izveidoja Tiklu finanšu strīdu risināšanai (Financial Dispute Resolution Network - FIN-NET). FIN-NET apvieno Eiropas Ekonomiskās Zonas valstu (Eiropas Savienības dalībvalstis, kā arī Īslande, Lihtenšteina un Norvēģija) nacionālās ārpustiesas strīdu izskatīšanas institūcijas, kas atbildīgas par strīdu izskatīšanu starp patērētājiem un finanšu pakalpojumu sniedzējiem, t.i. bankām, apdrošināšanas, investīcijas kompānijām utt. FIN-NET ietvaros institūcijas sadarbojas, lai, pārrobežu gadījumos, nodrošinātu patērētājam vieglu pieeju ārpustiesas strīdu risināšanas procesam.

Ja patērētājam no vienas valsts ir sūdzība pret pakalpojumu sniedzēju citā valstī, FIN-NET dalībnieki palīdzēs patērētājam sazināties ar atbilstošo institūciju un nodrošinās patērētāju ar visu nepieciešamo informāciju.

Informācija par FIN-NET, kā arī tā dalībnieki pieejama šajā adresē: http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/index_en.htm

Latvija pagaidām nav FIN-NET dalībnieks, tomēr sūdzību ir iespējams nosūtīt tam FIN-NET dalībniekam, kuras valstī atrodas pakalpojuma sniedzējs (gadījumā, ja konkrētā valsts ir FIN-NET dalībnieks).

Kādos gadījumos un kāpēc jums var rasties nepieciešamība kontaktēties ar kādu ES kredītējošu iestādi

Ir divi veidi, kā varat kontaktēties ar ārzemju aizdevēju:

atsaukties uz reklāmu vai
izmantojot Internetu, kur viegli varat salīdzināt dažādu valstu piedāvājumus.

Būtībā meklēšana Internetā dos jums iespēju:

iegūt informāciju par procentu likmēm,
iegūt informāciju par aizdevumu simulāciju,
izskatīt piedāvātās iespējas un atmaksas plānu piemērus.

E-kredīts, jeb Interneta kredīts piedāvā divas galvenās priekšrocības: ātrumu un anonimitāti. Tomēr tā galvenā problēma ir tieša un regulāra personīgā kontakta trūkums.

🔗 Jebkurā gadījumā, jums jābūt piesardzīgiem!

Kaut arī ārzemju aizdevēju piedāvātās procentu likmes var izskatīties daudz izdevīgākas, izmantojot jūsu valstī piedāvātās vienošanās, jums nebūs jāsaskaras ar valodas barjeru. Vienmēr rūpīgi izlasiet līguma noteikumus!

Hipotekārais kredīts

Hipotekārais kredīts vēl joprojām ir viena no retajām jomām, kas nav saskaņota visās ES valstīs. Savas valsts aizdevumus neregulē Eiropas Patēriņa kredītu direktīva, bet gan noteiktas vadlīnijas, par kurām Nolīgumā par brīvprātības kodeksu vienojušās ES hipotekāro aizdevumu struktūrvienības un patēriņa grupas.

Tā kā valsts likumi nav pakļauti ES likumdošanai, jāizskata tās valsts likumi, kurā jūs iegādājaties īpašumu, lai noskaidrotu, tieši kurš likums ir attiecināms uz konkrēto gadījumu. Tiesāšanās gadījumā būs nepieciešams izskatīt Starptautiskās privāttiesības, kas ir pamatā konvencijām, parauglikumiem, tiesiskām direktīvām, kā arī citiem dokumentiem un aktiem, kas regulē privātās saistības ārpus valsts robežām, lai spētu atbildēt uz šādiem jautājumiem:

kuras ir noteicošās varas iestādes; aizdevēja vai aizņēmēja valsts varas iestādes?

kuras valsts likumi attiecināmi uz līgumu, aizdevēja vai aizņēmēja?

Pārrobežu strīdus jautājumu gadījumā svarīgi ir divi jautājumi: kuras valsts tiesa un kuras valsts likumdošana?

Aizdevējiem jānodrošina, lai līgums nav apšaubāms strīdus gadījumā, citādi tie var zaudēt garantēto aizdotās naudas atlīdzības summu. Šī iemesla dēļ viņiem jāpārziņina tās valsts tirgus un tiesiskie procesi, kurā līgums noslēgts.

Aizņēmējam jābūt informētam par to, kāda veida patērētāju aizsardzību garantē oficiālā likumdošana, ne tikai tiesību, bet arī saistību sakarā.

Likums nosaka, ka ja līgums ar aizrobežu kompāniju noslēgts jūsu valstī, piemērojama būs jūsu valsts likumdošana.

Jums jāzina arī, ka pastāv vairākas organizācijas, kuras nodarbojas ar starptautiskiem strīdus gadījumiem un var jums palīdzēt un jūs atbalstīt.

Kāda ir standarta kredīta pieteikuma procedūra?

Jebkurš preču vai īpašuma iegādes aizdevums saistīts ar konta atvēršanu ārzemju bankā. Jums jāizvērtē priekšrocības aizņēmuma

saņemšanai ārzemēs.

Jums jāizvērtē priekšrocības aizņēmuma saņemšanai ārzemēs. Jums jāiegūst:

- informācija par attiecīgo finanšu institūciju un tās mātes uzņēmumu;
- informācija ne tikai par precēm, bet arī par konkrēto jūsu situāciju;
- informācija par savām tiesībām (piemēram, priekšlaicīgas aizdevuma atmaksas iespējām un noteikumiem utt.);
- skaidra un detalizēta informācija par procentu likmes aprēķināšanas metodi (tā ir atšķirīga katrai ES dalībvalstij).

Jums jāapzinās vairāki iespējamie slazdi. Dažas valstis nav iestājušās Starptautiskajā valūtas tirgū, tāpēc pastāv valūtas maiņas kursa risks. Piemēram, ja jūs varat iegūt zemākas procentu likmes ārzemēs, ikmēneša maksājumi var svārstīties saskaņā ar maiņas kursu.

Jums arī rūpīgi jāapsver līguma termiņi un noteikumi, un jāparedz starptautisko naudas pārskaitījumu izmaksas.

Plusi un mīnusi

Galvenā priekšrocība, saņemot aizdevumu citā ES valstī, ir izdevīgas procentu likmes. Tomēr, salīdzinot aizrobežu hipotekāro aizdevumu procentu likmes, jāņem vērā arī citi aspekti, piemēram, nodokļu atvilkšanas vai aizturēšanas iespējas.

Aizdevuma saņemšanā ārzemēs jūs varat saskarties ar vairākiem šķēršļiem.

Jums jāņem vērā šādas iespējamās problēmas:

- valodas izvēle ne tikai komunikācijai ar aizdevēju, bet arī līguma sastādīšanai;
- kultūras atšķirības saistībā ar kredītu vai tā finansējumu;
- nodokļi, ar ko tiek aplikti aizdevumi vai kredīti;
- preču vai īpašuma novērtējums;
- starptautisko pārskaitījumu veikšanas izmaksas;
- tiesāšanās gadījumu izmaksas;
- dažāda obligātā patērētāju informācija atkarībā no valsts;
- nosacījumi atšķirsies atkarībā no likumdošanas.

<https://www.ptac.gov.lv/lv/kredita-nemsana-kada-cita-es-valsti>